

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/54/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513201436
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2013:8513201436.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnej veci E. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. O. č. XXX a mal. G. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. O. č. XXX, t.č. bytom Detský domov Snina, zast. kolíznym opatrovníkom Obcou Nižné Ružbachy, deti rodičov G. G., nar. XX.XX.XXXX a I. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom L. O. č. XXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, za účasti Okresného prokurátora v Starej Ľubovni, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť u mal. G. G., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov I. G., nar. XX.XX.XXXX a G. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom L. O. XXX a maloleté dieťa umiestňuje do Detského domova Snina, ul. Švermova 2693/32.

Matka mal. dieťaťa I. G., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. G. G., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinná uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred na adresu Detského domova Snina, ul. Švermova 2693/32.

Otec mal. dieťaťa G. G., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu mal. G. G., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred na adresu Detského domova Snina, ul. Švermova 2693/32.

V časti týkajúcej sa nariadenia ústavnej starostlivosti u t.č. už pľnoletej E. G. súd konanie zastavuje.

Súd ukladá rodičom mal. dieťaťa lehotu 6 mesiacov na úpravu rodinných a sociálnych pomerov.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni podaným návrhom žiadal, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť u mal. detí E. G., nar. XX.XX.XXXX a G. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorú navrhol realizovať v Detskom domove Snina, ul. Švermova 2693/32.

V odôvodnení podaného návrhu uviedol, že maloleté deti G. G. a E. G. pochádzajú z manželstva I. a G. G., všetci trvale bytom L. O. XXX. Matka maloletých detí je nezamestnaná a otec maloletých detí je invalidný dôchodca. Obývajú murovaný prízemný rodinný dom v obci. Dom je zariadený základným nábytkom. Hygiena v domácnosti je na nízkej úrovni. Rodina sa prevažne zdržiava v kuchyni, kde je pec na tuhé palivo, stará kuchynská linka, polička, stôl a stoličky, podlaha je pokrytá gumou. Steny v izbách sú špinavé, zadymené, ich farba je šedivá. V izbách cítiť neidentifikovateľný zápach. Okná sú neumyté. Rodina maloletých detí je vedená v evidencii oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od marca roku 2012, kedy bolo úradu práce oznámené starostom obce Nižné Ružbachy, že mal. deti E. a G. nenavštevujú špeciálnu školu. V uvedenom čase mal byť otec maloletých detí hospitalizovaný, jeho ošetrojúcim lekárom je MUDr. Petřík, psychiater Nová Ľubovňa. Matka podľa vyjadrenia starostu obce sa neustále správa agresívne hlavne voči okoliu, voči susedom, hreší a nadáva. V súčasnej dobe aj napadá ľudí, naposledy poštvú doručovateľku.

Spojená škola internátna, Levočská 22, Stará Ľubovňa dňa 16.4.2012 zaslala na vyžiadanie úradu charakteristiku. V písomnom vypracovaní uviedli, že mal. E. ukončila v školskom roku 2010/2011 povinnú školskú dochádzku. Hygiena žiačky bola zanedbaná, od februára dieťa prestalo navštevovať školu, pričom rodičia neoznámili dôvod. Mal. G. taktiež od februára 2012 nebol v škole, pričom podľa vyjadrenia školy u dieťaťa sa výrazne prejavujú poruchy správania a hyperaktivita, čo vyplýva z jeho diagnózy.

Vzhľadom na komplikovanú situáciu v rodine, s poukazom na nezáujem matky a otca riešiť situáciu bola oslovená blízka rodina zo strany otca aj matky. Tí zhodne uviedli, že matka sa v poslednej dobe izoluje od okolia, správa sa agresívne, s nikým nekomunikuje. Ak, tak len vyčítavo. Rodičia boli počas návštev priamo v rodine upozornení na plnenie si rodičovských práv a povinností a to opakovane z dôvodu neplnenia si povinnej školskej dochádzky v tom čase u mal. G..

Dňa 10.5.2012 sa situácia v rodine vyhrotila. Počas vykonanej návštevy zamestnancami úradu práce bolo zistené, že matka nezvláda výchovu hlavne agresívneho syna G.. Dieťa pred zamestnancami úradu kopalo do matky, priamo do nohy, do prsníka. Syn ťahal matku za vlasy, stiahol ju na zem. Tieto zistenia boli obratom oznámené pediatrovi, ktorý na naliehanie ÚPSVaR telefonicky kontaktoval RZP Stará Ľubovňa. Po komplikáciách vzhľadom na nespoluprácu matky s lekárom starosta obce privolal policajnú hliadku. Následne po určitom čase sa dieťa podarilo spolu s matkou umiestniť do sanitného vozidla a previesť do nemocnice - detská psychiatria Košice. Dieťa bolo prijaté na oddelenie, kde bol

maloletý G. hospitalizovaný v termíne od 10.5.2012 do 20.5.2012. Diagnostický záver bol - mentálna retardácia stredne ťažkého stupňa spojená s poruchami správania vyžadujúcimi liečbu.

Matka v uvedenom čase na odporúčanie úradu práce prvý a aj poslednýkrát navštívila psychiatra v Novej Ľubovni, MUDr. Petříka. Lekár jej predpísal lieky, ktoré následne odmietla užívať. Na otázku prečo, uviedla, „že ju chce doktor otráviť“.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa spolupracoval s obcou, so školou, so zariadením pre zdravotne postihnuté deti, s lekármi. Rodičom bolo v spolupráci s Domovom Sv. Anny Stará Ľubovňa ponúknuté zabezpečenie prepravnej služby s možnosťou navštevovať ich zariadenia pre postihnuté deti. Matka túto pomoc odmietla. V mesiaci september 2012 však opäť deti nenastúpili do školy. Situácia v rodine sa výrazne zhoršila. Detský lekár MUDr. Peter Ondo-Eštok vo svojej správe uvádza, že deti na povinné očkovania chodia načas, telesne sa vyvíjajú primerane. Pochádzajú zo sociálne a materiálne slabého zázemia. Počas vykonaných návštev v rodine sa matka správala agresívne, hrešila, nadávala, používala vulgarizmy. Mal. G. behal po izbách, bral do rúk motorovú pílu, všetko ťahal, dotýkal sa zamestnancov. Mal. E. pôsobila apaticky, bez záujmu. Ozvala sa až vtedy, keď matka výrazne hrešila. Upozornila matku, aby prestala. MUDr. Petřík potvrdil, že matka bola u neho len raz, jej správanie je psychotické, s nikým nespolupracuje, cíti sa byť ohrozená - bezdôvodne. Stav matky potvrdila aj jej ošetrojúca lekárka MUDr. Javúrková, ktorá uviedla, že už 10 rokov pani G. odmieta pomoc, nelieči sa. Otec pri pohovoroch len ticho sedí, občas fajčí cigarety. Pani G. je vo vzťahu dominantná. Ak jej chce niečo odporúčať, resp. navrhnúť prechádza do útočného správania, ktoré sa stáva až nekontrolovateľným.

V rodine maloletých detí boli a sú pravidelne vykonávané návštevy v domácnosti, je sledovaná starostlivosť zo strany matky a otca, ktorým je poskytované poradenstvo so zameraním na výkon rodičovských práv a povinností, najmä na sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí so špeciálnymi potrebami. Vzhľadom na vyskytujúci sa problém v rodine mal. detí bol podaný na Okresný súd v Starej Ľubovni dňa 03.12.2012 návrh na uloženie výchovného opatrenia - súdny dohľad.

Od podania návrhu boli vykonávané návštevy priamo v rodine mal. detí, bola kontaktovaná obec, škola, detský lekár, psychiater s cieľom sledovania zabezpečenia starostlivosti o maloleté deti zo strany rodičov. Monitorovaním rodiny bolo zistené, že situácia v rodine sa výrazne od podania návrhu zhoršila. Matka v čase návštevy dňa 05.02.2013 na sociálnych pracovníkov kričala, vulgárne im nadávala, bola agresívna na svojho manžela a maloleté deti, pobehovala nekontrolovateľne po miestnosti, odmietala komunikovať, tiež odmietla umožniť zamestnancom priblížiť sa k maloletej dcére E., ktorá bola vo vedľajšej izbe a podľa vyjadrenia matky spala. Správanie matky bolo úradom oznámené aj psychiatrovi, ktorého matka v minulosti uviedla, ako ošetrojúceho lekára. Podľa jeho písomného vyjadrenia zo dňa 05.02.2013 sa nelieči a lekár konštatuje, že vzhľadom na aktuálny psychický stav nie je spôsobilá zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti. Podľa vyjadrenia lekára matka trpí intelektovým a osobným deficitom, čo je aj pri liečbe komplikovaný stav. Matka pred sociálnymi pracovníkmi odmietala pomoc, kričala, že nič nepotrebuje, že lieky neužíva a ani nebude, nech jej dajú všetci pokoj. Lieky užívať odmieta, lebo ju „chce lekár otráviť“. Slovné útočila na svoju rodinu a rodinu svojho manžela, na starostu obce, ktorého vinila za všetko zlo páchané na jej rodine. Tiež sa opakovane vyjadrovala „že jej všetci ubližujú“, „aj sociálka jej má dať pokoj“.

Starosta obce dňa 05.02.2013 doručil na vyžiadanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately správu o rodine G., v ktorej konštatuje, že matka slovné agresívne napáda obyvateľov obce, boli zaznamenané sťažnosti susedov, ktorých agresívne slovné napadá. Jej správanie naznačuje neliečený psychický defekt.

Spojená škola internátna v Starej Ľubovni potvrdila, že mal. G. si naďalej neplní povinnú školskú dochádzku. Spolupráca školy s matkou je nedostatočná, telefonicky sa matka personálu školy vyhrážala.

Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že všetky doteraz prijaté opatrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa sa minuli účinku a neplnili svoj účel. Rodičia porušujú povinnosti, vyplývajúce z ich rodičovských práv a povinností, najmä tým, že nezabezpečujú sústavne a dôsledne starostlivosť o výchovu, výživu a všestranný vývoj svojich detí. Otec pôsobí submisívne, je v liečbe a 1 x mesačne mu je aplikovaná injekčná liečba vzhľadom na jeho psychický stav.

Dňa 6.2.2013 úrad práce opakovane navštívil domácnosť maloletých detí za účelom monitorovania starostlivosti o maloleté deti zo strany rodičov. Vzhľadom na agresívne správanie matky detí bola návšteva vykonaná za asistencie polície. Matka po vstupe zamestnancov do domácnosti začala vulgárne nadávať, kričať. Otec neprehovoril ani slovo, absolútne nekomunikoval, neodpovedal na otázky kladené zamestnancami odd. SPOD a SK týkajúcich sa zabezpečenia stravy a liekov pre deti. Maloletý G. pobehoval po izbách. Maloletá E. ležala bez pohnutia v posteli, na výzvy zamestnancov ÚPSVaR nereagovala. Manželia G. na otázku zamestnancov ohľadom možného predávkovania E. liekmi zo strany rodičov neodpovedali, otec bol znova ticho a matka pokračovala v útočnom správaní voči svojmu okoliu. Po niekoľkých minútach matka začala nekontrolovateľne pobehovať po izbách a dookola opakovala tie isté slová. Ani na výzvy polície a zamestnancov odd. SPOD a SK sa nezastavila. Následne začala znova útočiť na svoje okolie, neodpovedala na žiadne otázky, bola úplne dezorientovaná v priestore a čase.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že dospel k záveru, že maloleté deti sú priamo v rodine v ohrození. Maloletý G. a mal. E. boli vystavení riziku ohrozenia života a zdravia vzhľadom na nepriaznivý psychický zdravotný stav svojich rodičov ako aj deti samých. Poukazujúc na skutočnosť, že rodičia nie sú schopní sa o deti riadne postarať a svojím správaním ich ohrozujú na živote a zdraví, ÚPSVaR Stará Ľubovňa podal návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorého cieľom bolo okamžité vyňatie oboch maloletých detí z prirodzeného prostredia. Náhradná rodinná starostlivosť zo strany príbuzných matky a otca nie je možná, z dôvodu, že po opakovaných výzvach nie sú ochotní poskytnúť deťom osobnú starostlivosť vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav detí. Z uvedeného dôvodu súd dočasne zveril maloletú E. G., nar. XX.X.XXXX a maloletého G. G., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Detského domova, Švermova

32, Snina, kde boli dňa 7.2.2013 deti dočasne fyzicky umiestnené. Od uvedenej doby sa matka s úradom práce kontaktovala len raz, bola agresívna, naďalej nespolupracuje. Taktiež nepreukázala spôsobilosť osobne sa o deti starať a ani to, či sa lieči u odborného lekára - psychiatra. Podľa uvedenia odborného lekára MUDr. Petrika, psychiater Nová Ľubovňa sa matka u neho nelieči, jeho ambulanciu nenavštevuje. Zároveň bola opakovane oslovená blízka rodina maloletých detí, nikto však nemá záujem o zabezpečovanie starostlivosti maloletým deťom vzhľadom na ich zdravotný stav. Podľa vyjadrenia detského domova rodičia navštívili maloleté deti dva krát. Prvú návštevu absolvovali hneď po umiestnení detí do zariadenia, bez dohody detského domova a aj napriek tomu, že detský domov návštevu neodporúčal. V čase návštevy bola matka agresívna, kričala na vychovávateľky a aj na maloletú E.. Otec bol ticho, nekomunikoval.

Súd uznesením č.k. 4P/54/2012-10 zo dňa 05.04.2013 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Obec Nižné Ružbachy, zastúpenú štatutárom - starostom obce.

Do predmetného konania dňa 22.04.2013 vstúpil Okresný prokurátor v Starej Ľubovni v zmysle ust. § 35 ods. 2 písm. d/ O.s.p.

Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, rodičom, OP a kolíznemu opatrovníkovi spolu s návrhom na vyjadrenie a nariadil vo veci pojednávanie.

Rodičia mal. detí sa k doručenému návrhu písomne nevyjadrili a taktiež sa bez ospravedlnenia nezúčastnili ani jedného z vytýčených termínov pojednávania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, zástupcu Okresnej prokuratúry, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov doložených do predmetného spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľ Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ÚPSVaR) na pojednávaní uviedol, že naďalej trvá na svojom návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. detí nakoľko ani matka a ani otec nepreukázali svoju spôsobilosť osobne sa starať o svoje mal. deti. Poukázal na správu z Detského domova Snina, v ktorom sú obe mal. deti umiestnené, kde je konštatované, že v domácom prostredí bolo G. ubližované a bol veľmi zanedbaný. Je v jeho najlepšom záujme, aby ostal aj naďalej v detskom domove /ďalej DD/ v špecializovanej samostatnej skupine pre deti s duševnou poruchou. Zároveň bola rodina zapojená do možnej sanácie prostredníctvom Detského kočovného divadla DRaK Prešov, ktoré t.č. začalo vykonávať opatrenia smerujúce k sanácii rodiny. Keďže sa im s oboma manželmi podarilo skontaktovať len dva krát, podľa ich vyjadrenia t.č. ešte nie sú rodičia pripravení na možný návrat maloletých detí do domáceho prostredia.

Kolízny opatrovník uviedol, že pokiaľ ide o poznatky obce ohľadne rodiny G. môže povedať, že s otcom mal. detí by sa aj dalo komunikovať, avšak dominantnú úlohu v tomto vzťahu má matka mal. detí, ktorá naviguje a inštruuje otca, teda svojho manžela a s matkou mal. detí sa absolútne nedá komunikovať, z jej vyjadrení vždy vyplýva, že každý jej chce iba zle, každý jej chce iba ubližovať, čiže riešenie problémov, resp. akejkolvek záležitosti s ňou nie je možné. Pokiaľ ide o starostlivosť o mal. deti zo strany rodičov, táto je minimálna, je nedostatočná, predovšetkým pokiaľ ide o hygienu maloletých detí a hygienu domácnosti ako takej, ktorá je na katastrofálnej úrovni. Deti nechodili do školy, bolo ich vidieť aj v rámci obce, napr. aj na ihrisku.

Pokiaľ ide o mal. G. G., tento má vek 11 rokov, vôbec nerozpráva, nekomunikuje, vydáva len určité pazvuky, avšak vzhľadom na svoj vek a vyspelosť je dosť silný, čiže má dosť fyzickej sily a z tohto pohľadu je pre okolie aj dosť nebezpečný, pretože je

výbušný a kedykoľvek je schopný kohokoľvek fyzicky napadnúť, čo sa aj v minulosti stalo. Nevedel uviesť, či sú rodičia v evidencii na úrade práce, pretože otec je invalidný dôchodca a teda poberá

invalidný dôchodok a matka poberala opatrovateľský príspevok za opatrovanie mal. syna G.. V dome je elektrika, voda a taktiež je zabezpečené aj vykurovanie.

Zástupca okresnej prokuratúry na pojednávaní uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie sa plne pripája k návrhu navrhovateľa.

Zo spisu č.k. 1PPOm/1/2013 súd zistil, že predbežným opatrením boli mal. deti E. G., nar. XX.X.XXXX a G. G., nar. XX.X.XXXX dočasne zverení do starostlivosti Detského domova Snina.

Zo správy DD Snina vyplýva, že mal. deti sú v ich zariadení umiestnení od 7.2.2013. Pokiaľ ide o rozumové schopnosti u mal. G. tieto sú na veľmi nízkej úrovni. Slovná zásoba je u neho skoro žiadna, nakoľko prišiel z domáceho prostredia, kde bol veľmi zanedbaný, nerozpráva nič. Pozná niekoľko slov a to : mama, teta, ujo. Trochu sa to lepší, už vie povedať niekoľko nových slov. Po príchode do DD nemal osvojené žiadne hygienické návyky, nevedel sa sprchovať, vody sa bál, nevedel spláchnuť toaletu. Stolovanie mu bolo neznáme, polievku pil z taniera a nevedel prežívať stravu. Dieťa ma diagnostikovanú mentálnu retardáciu stredného stupňa s poruchami správania, pervazívna vývojová porucha a detský autizmus.

Ďalej zo správy Domova sociálnych služieb, Domova Svätej Anny, Stará Ľubovňa /ďalej DsvA/ súd zistil, že predovšetkým matka mal. detí aj napriek prvotnému súhlasu na výkon ambulantnej starostlivosti zo strany uvedeného zariadenia, sa na dohodnutý termín nedostavila a pracovníkov žiadnym spôsobom nekontaktovala. Vzhľadom na skutočnosť, že život mal. detí, ich zdravý psychický a fyzický vývin pracovníkom DsvA nie je ľahostajný, pracovníci navštívili rodinu v ich prirodzenom prostredí za účelom zistenia aktuálnej situácie. Počas prvej návštevy rodičia umožnili pracovníčkami Domu sv. Anny pracovať s deťmi, resp. vykonávať sociálnu rehabilitáciu v ich prirodzenom prostredí. V čase návštevy otec vystupoval pokojným a tichým dojmom, jeho správanie môžu hodnotiť ako ústretové a ochotné spolupracovať. Bol ochotný otvorene komunikovať o forme pomoci. Nijakým spôsobom nezasahoval do práce pracovníka s dieťaťom. Matka bola v priebehu návštevy odmietavá, jej správanie bolo viditeľne agresívne, útočné a vulgárne voči pracovníčkam; aj za prítomnosti maloletých detí. Matka svojim nonverbálnym a verbálnym prejavom opakovane narušovala prácu pracovníka s dieťaťom. Matka odmietala akúkoľvek pomoc i spoluprácu. Termín ďalšej návštevy bol dohodnutý s rodičmi. Pracovníčkam bol umožnený vstup do domácnosti, avšak napriek tomu bolo správanie matky voči pracovníčkam nevhodné, útočné, vulgárne a agresívne. Maloleté deti mali snahu spolupracovať, mali záujem o činnosti pod vedením sociálneho pracovníka DsvA s cieľom „niečo nové sa naučiť, niečo nové zažiť“. Domnievajú sa, že dcéra E. pri vzniknutých vzájomných konfliktných situáciách v domácnosti medzi matkou a otcom, sa snaží pôsobiť ako „tlmič“ a upokojuje matku. Správanie syna G. bolo voči matke počas návštev agresívne - aj brachiálne, na čo matka vôbec nereagovala. Podľa ich názoru je v rodine čo sa týka výchovného prístupu k deťom dominantnejšia matka; otec je skôr pasívnejší pre pokoj v rodine. Napriek citlivému a ohľaduplnému, ale aj odbornému prístupu pracovníkov DsvA, rodina nespocovala, odmietala pomoc a poradenstvo s cieľom skvalitniť ich život v rodine, integrovať ich do majoritnej spoločnosti.

Keďže E. G., nar. XX.X.XXXX počas pobytu v zariadení dosiahla vek plnoletosti, dňa 16.7.2013 ukončila pobyt v DD Snina a odišla bývať k rodičom a adresu L. O. XXX.

Vzhľadom na túto skutočnosť navrhovateľ na pojednávaní dňa 11.9.2013 v tejto časti zobral návrh späť a žiadal konanie v časti týkajúcej sa t.č. plnoletej E. konanie zastaviť. V súčasnej dobe sa v rodine vykonáva sanácia cez akreditovaný subjekt Prešov, ktorý konštatoval, že v rodine chýba samotná podpora okolia, rodičia majú zdravotné problémy, nedokážu poskytnúť deťom starostlivosť. Mal. G. urobil v detskom domove veľké pokroky, napreduje, vzdeláva sa na základe individuálneho učebného plánu.

Otec mal. dieťaťa je invalidný dôchodca pobera invalidný dôchodok. Matka poberala opatrovateľský príspevok za opatrovanie mal. syna G..

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. G. G., nar. XX.XX.XXXX je danom prípade dôvodné, nakoľko ani matka a ani otec nepreukázali svoju spôsobilosť osobne sa starať o svoje mal. deti. Pokiaľ ide o mal. G., bolo konštatované, že v domácom prostredí bolo G. ubližované a bol veľmi zanedbaný. Je v jeho najlepšom záujme, aby ostal aj naďalej v detskom domove /ďalej DD/ v špecializovanej samostatnej skupine pre deti s duševnou poruchou.

Rodičia aj napriek úsiliu pracovníkov DsvA neboli ochotní spolupracovať /predovšetkým matka/, odmietali pomoc a poradenstvo, ktorej cieľom bolo skvalitniť život deti v rodine a integrovať ich do majoritnej spoločnosti.

Nariadenie ústavnej starostlivosti je preto toho času najvhodnejšou formou zabezpečenia riadnej výchovy maloletého s presnými pravidlami správania sa, s cieľom zdravého psychického a sociálneho vývinu mal. dieťaťa. Táto skutočnosť vyplýva aj zo správy DD Snina, ktorý konštatuje, že za dobu pobytu

mal. G. v ich zariadení dieťa napreduje, osvojuje si úspešne základné hygienické návyky, stolovanie, / jedenie lyžicou, sprchovanie, splachovanie WC/ čo predtým vôbec nevedel. Po príchode do zariadenia dieťa nerozprávalo.

Výchova maloletého dieťaťa je teda vážne ohrozená a vážne narušená. Rodičia nevedia zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa vzhľadom na ich nepriaznivý psychický zdravotný stav. Aj mal. G. si vyžaduje osobitnú starostlivosť vzhľadom na svoje zdravotné problémy po psychickej stránke.

Matka lieky predpísané psychiatrom odmieta užívať, nakoľko si myslí, že lekár ju chce otráviť. S rodinou rodičia nie sú v kontakte, nemajú záujem o ich pomoc, odmietajú náhradnú starostlivosť, ktorú však zo strany príbuzných matky a aj otca nie je ani možná.

Rodičia sa na vytýčené pojednávania nedostavovali a to bez ospravedlnenia, čo súd hodnotí ako absolútny nezáujem o zrealizovanie určitej zmeny vo výchove mal. G.. Správanie sa matky voči pracovníkom DsvA bolo tiež útočné, nevhodné, vulgárne a agresívne. Matka nie je ochotná prijať pomoc a spolupracovať v záujme mal. dieťaťa.

Svoje správanie a agresivitu matka prezentovala aj na súdnom pojednávaní dňa 18.6.2013 vo veci č.k. 4P/23/2013 v konaní o pozbavenie výkonu rodičovských práv, kedy všetkým v pojednávacej miestnosti začala nadávať, bola útočná najmä voči pracovníčke ÚPSVaR a z pojednávacej miestnosti odchádzala v sprievode privolanej justičnej stráže.

S prihladením na vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia súd nariadil u maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Detskom domove Snina.

Keďže E. G. v priebehu konania dovŕšila vek plnoletosti, súd v tejto časti konanie na základe späťvzatia návrhu zastavil v zmysle ust. § 96 O.s.p.

Zároveň súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol aj o výške výživného, ktorým budú rodičia mal. detí prispievať na ich výživu uvedenému detskému domovu. Pri určení výšky výživného, ktorým majú rodičia mal. detí prispievať, súd zobral do úvahy zárobkové a majetkové pomery rodičov a v zmysle v § 62 ods. 3 určil výšku výživného na nezaopatrené nepľnoleté deti v minimálnej výške, ktorá je 30 % zo sumy životného minima na každé maloleté dieťa. Aj keď matka nemá t.č. žiaden príjem /opatrovateľský príspevok na mal. G. nepoberá keďže mal. dieťa je v DD/, v zmysle zákona výživné v tejto výške je povinný uhrádzať každý rodič maloletého dieťaťa, a to bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Otec je poberateľom invalidného dôchodku.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody

odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.